

Wirusowe zapalenie wątroby (dalej zwane WZW) to grupa chorób zakaźnych, wywołanych przez różne wirusy. Są wśród nich przede wszystkim: wirus WZW typu A (HAV), typu B (HBV), któremu czasem towarzyszy (HDV) typu C (HCV) i typu E (HEV).

W Polsce występuje wirusowe zapalenie wątroby typu A i typu B, rzadziej innych typów.

DROGI I ŹRÓDŁA ZAKAŻENIA

- * DROGA POKARMOWA - WIRUS A
- * DROGA POZAJELITOWA A TAKŻE PŁCIOWA - WIRUS B
- * PRZEZ SLINĘ ORAZ KROPELKOWA DLA WIRUSA A (WYJĄTKOWO)

Źródłem zakażenia może być zarówno człowiek chory na WZW, jak i zdrowy, będący bezobjawowym nosicielem wirusa. Materiał zakaźny stanowią wydzieliny, głównie kał (typu A) oraz krew i produkty krwipochodne (typ B i C). Istnieje możliwość zakażenia również przez kontakt płciowy.

Do zakażenia dochodzi drogą pokarmową (głównie wirus A) w następstwie spożycia zakażonych pokarmów (woda, mleko i inne) lub drogą krwionośną (głównie wirus B i C) w następstwie przetoczenia krwi, plazmy, używania do wstrzyknięć nie wyjałowionych igieł, strzykawek, narzędzi chirurgicznych itp. Czas, jaki upływa od chwili zakażenia do pojawienia się pierwszych objawów choroby, dla WZW typu A wynosi 2-7 tygodni (najczęściej ok. 3-4 tyg.) i dla WZW typu B i C 4 tyg. - 6 miesięcy (najczęściej około 3 miesięcy).

L E C Z E N I E

Ogólnie leczenie to: spokój,

dieta, witaminy, wyciągi wątrobowe, elektrolizy oraz w zależności od stanu choroby i jej przebiegu, hormony. Odpowiednia **dieta** zarówno w czasie choroby jak i po powrocie ze szpitala do domu conajmniej **przez 6 m-cy**.

Rodzaj diety ustala lekarz. Zależy ona od okresu i przebiegu choroby. Dieta powinna być łatwo strawna, ale urozmaicona. Należy **wyłączyć** z niej wszelkie ciężko strawne potrawy, jak: **kapusta, cebula, fasolą, pieprz, musztarda**. Nie wolno również spożywać alkoholu.

Wszyscy chorzy powinni być leczeni w szpitalu, a ozdrowieńcy przez 18 miesięcy objęci nadzorem w poradniach hepatologicznych, istniejących przy oddziałach zakaźnych. Dzieciom do lat 14 oraz kobietom w ciąży, które zetknęły się z chorym na WZW - dla wzmocnienia odporności - podaje się gammaglobulinę. Po przebyciu choroby ozdrowieńcy czują się przez dłuższy czas, nawet przez kilka miesięcy, osłabieni, mało aktywni czasem nadmiernie pobudliwi.

OBJAWY WZW

Można wyróżnić dwie grupy dolegliwości:

- a) dolegliwości ze strony przewodu pokarmowego (nudności, brak apetytu),
- b) dolegliwości grypopodobne (ogólne rozbitcie, stany podgorączkowe, bóle stawów).

U części chorych pojawia się po 1-2 tygodniach żółtaczka. Mocz chorego przybiera ciemne zabarwienie, a kał jest odbarwiony. Później objawy dyspeptyczne, bóle wątroby i objawy żółtaczki. Intensywność w toksycznym przebiegu WZW można wstępnie określić po takich objawach jak: senność, apatia, wymioty, skaza krwiotoczna (na skórze i śluzówkach) a także stopień zażółcenia skóry. W najcięższych przypadkach może wystąpić uszkodzenie CSN a także ostra marskość wątroby.

Chory jest w stanie głębokiej depresji lub wykazuje cechy nadmiernej pobudliwości nerwowej. Ogólny stan chorego stopniowo się pogarsza i może doprowadzić do zgodnu. Przebieg WZW często może być bez-objawowy, lub bardzo lekki, niezauważalny (dopiero wyniki badań wykonane w tym okresie wykazują przebycie WZW).

Przyjmuje się, że 5-10% chorych ma przebieg bezobjawowy. U tych chorych poziom urobilinogenu w moczu jest prawidłowy.

Ponad 90% chorych po przebytym WZW wraca całkowicie do zdrowia chociaż niekiedy proces zdrowienia przeciąga się do kilku miesięcy. 5-10% chorych cierpi na trwałe uszkodzenie wątroby lub inne powikłania z tym związane.

ZAPOBIEGANIE

Zapobieganie wirusowemu zapaleniu wątroby jest trudne z uwagi na dużą zakaźność chorych już na dwa lub trzy tygodnie przed wystąpieniem pierwszych objawów chorobowych i żółtaczki. Dodatkowe trudności sprawia szczególna odporność wirusów WZW na temperaturę (gotowanie nie niszczy wirusa), wysuszenie (wytrzymuje 6 miesięcy w temp. pokojowej) oraz działanie chemicznych środków dezynfekcyjnych.

W zapobieganiu szczególną rolę odgrywa higiena osobista. Najważniejsze jest **staranne mycie rąk** przed sporządzaniem posiłków, przed jedzeniem, po zakończeniu pracy, po wyjściu z ubikacji, po dotykaniu pieniędzy, po przyjeździe do domu, po każdej brudnej pracy. **Nie należy również używać cudzych rzeczy osobistych** i odzieży, jak: szczotki do zębów, ręcznika, bielizny, kosmetyków, maszynki do golenia itp.

Na WZW typu A chorują małe dzieci i młodzież do 15-16 lat. Najwięcej zachorowań przypada na późne lato i jesień.

Leczenie szpitalne we wszystkich typach WZW jest **obowiązkowe**.

W przypadku WZW typu A, a więc tego który jest powodem tak licznych zachorowań na naszym terenie, gotowanie (zgodnie z informacją Sanepid-u Myślenice) zabija wirusa. Odnosnie innych typów to są one odporne nawet na bardzo wysoką temperaturę.

U W A G A :

Ze względu na znaczną ilość zachorowań (patrz zestawienie), stacja Sanepid-u Myślenice wspólnie z tutejszym Zakładem Wodociagowym "Gościbia" przeprowadzi w terenach najbardziej dotkniętych wirusem badania wody oraz akcję chlorowania szamb.

Istnieje również możliwość prywatnych zleceń badania wody (bakteriologiczne), które w miarę swoich możliwości przeprowadzać może miejscowy Zakład Wodociągów "Goscibia".

ZESTAWIENIE STATYSTYCZNE ZACHOROWAŃ W GMINIE S U Ł K O W I C E.

Biertowice — 6 osób

Harbutowice — 9 osób

(w tym 7 w listopadzie)

Krzywaczka — 3 osoby

Rudnik — 43 osoby

(ze względu na podanie gamaglobuliny zachorowalność wygasa)

Sułkowice — **115 osób**

w tym:

ul. Partyzantów	—	73 osoby
ul. Starowiejska	—	2 osoby
ul. Na Węgry	—	5 osób
ul. 11-go Listopada	—	5 osób
Osiedle	—	2 osoby
ul. Zagumnie	—	2 osoby
ul. Kowalska	—	20 osób
ul. Wyzwolenia	—	2 osoby
ul. Krzywa	—	2 osoby
ul. 24-go Stycznia	—	1 osoba
ul. Wąska	—	1 osoba

Opacowano na podstawie uzyskanych informacji: lek. med. Adama Małogi oraz Sanepid Myślenice.

KLAMRA

